

FRITIDSPEDAGOGIK 2

VERKSAMHETSFÖRLAGD UTBILDNING, 7,5HP

Termin: Vt 18

Kurskod: 971G34

Kursansvarig: Lina Lago

GRUNDLÄRAR MED INRIKTNING FRITIDSHEM VID LINKÖPINGS UNIVERSITET,
CAMPUS NORRKÖPING

Fritidspedagogik 2, Verksamhetsförlagd utbildning

Välkommen till kursen Fritidspedagogik 2, Verksamhetsförlagd utbildning. Detta är en kurs och förlagd ute i verksamheten. Den erbjuder möjlighet att öva era sociala och didaktiska förmågor. Det ger också tillfälle att omsätta teoretisk kunskap till praktik.

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- planera undervisning av enskilda moment i fritidshemmet genom att använda aktuella styrdokument
- undervisa enskilda moment på fritidshemmet
- beakta styrdokumentens värdegrund med beaktande av mänskliga rättigheter, barns rättigheter och jämlikhet i planering och undervisning
- utvärdera planering och genomförd undervisning av enskilda moment på fritidshemmet
- visa ett empatiskt och ansvarsfullt beteende i skola och fritidshem
- visa självinsikt och lyhördhet för konstruktiv kritik
- samarbeta och interagera med elever, vårdnadshavare, handledare och arbetslag

Kursinnehåll

Den studerande genomför verksamhetslagd utbildning inom det fritidspedagogiska området i fritidshem och skola. Studenten övar självinsikt, empatisk förmåga och lyhördhet för konstruktiv kritik i den pedagogiska verksamheten genom att samarbeta och interagera med elever, vårdnadshavare, handledare och arbetslag. Den studerande planerar, genomför och utvärderar undervisning som behandlar barns samspel, lek och lärande med stöd av handledare. Vidare ska den studerande planera, genomföra och följa upp undervisning av enskilda moment som berör barns språkliga och matematiska utveckling och lärande i den pedagogiska verksamheten. I undervisningen ska studenten beakta styrdokumentens värdegrund med fokus på mänskliga rättigheter, barns rättigheter och jämlikhet.

Provkoder på kursen

TSLF, Tillämpade sociala lärarförmågor, 3 hp U-G

TDLF, Tillämpade didaktiska lärarförmågor, 4,5 hp U-VG

Kursen ges under veckorna 11-13 samt 16-17.

Campuslärare

Lina Lago (kursansvarig/examinator), lina.lago@liu.se, 011-36 33 03

Marie Karlsson, kurslärare/kursansvarig

Sofia Ryberg, kursmentor

Thomas Dahl, kurslärare

Magnus Jansson, kurslärare

TSLF, Tillämpade sociala lärarförmågor, 3 hp U-G

Mål som bedöms i denna uppgift

- visa ett empatiskt och ansvarsfullt beteende i skola och fritidshem
- visa självinsikt och lyhördhet för konstruktiv kritik
- samarbeta och interagera med elever, vårdnadshavare, handledare och arbetslag

Delta i den pedagogiska verksamheten

Under vfu-perioden är det av största vikt att ni sätter er in i den pedagogiska verksamheten. Ni ska följa de uppgifter er handledare har. Försök att skapa goda relationer med elever, föräldrar och övrig personal. Tänk också på att ni är där som en pedagog med ett professionellt förhållningssätt, inte som en kompis till eleverna. Ta tillvara på de tillfällen som erbjuds att träna era sociala och didaktiska förmågor.

UTVECKLINGSGUIDE

För att nå de mål som är uppsatta för kursen bör en utvecklingsguide fyllas i. Utvecklingsguiden är tänkt att vara ett stöd för att nå målen och kan användas som grund för samtal med handledaren samt egna reflektioner. Detta görs genom att man använder de punkter som finns under G1 i utvecklingsguiden. Utvecklingsplanen kan innehålla vilka punkter du ska utveckla, hur du ska göra, dina och handledarens reflektioner. Slutligen ger handledaren råd inför kommande vfu-period.

Det är viktigt att under hela kursen dokumentera sitt lärande i utvecklingsguiden. Generellt gäller för hela vfu-perioden att arbeta med utvecklingsplan samt delta i verksamheten.

Kriterier för bedömning

visa ett empatiskt och ansvarsfullt beteende i skola och fritidshem	Studenten uppvisar ett lämpligt, empatiskt och ansvarsfullt beteende skolmiljön.	Studenten uppvisar ej G-nivå
visa självinsikt och lyhördhet för konstruktiv kritik	Studenten tar emot konstruktiv kritik på ett öppet och positivt sätt.	Studenten uppvisar ej G-nivå
samarbeta och interagera med elever och handledare	Studenten samarbetar och interagerar med elever och handledare på ett funktionellt sätt.	Studenten uppvisar ej G-nivå

TDLF, Tillämpade didaktiska lärarförmågor, 4,5 hp U-VG

Mål som bedöms i denna uppgift:

- planera undervisning av enskilda moment i fritidshemmet genom att använda aktuella styrdokument
- undervisa enskilda moment på fritidshemmet
- beakta styrdokumentens värdegrund med beaktande av mänskliga rättigheter, barns rättigheter och jämlikhet i planering och undervisning
- utvärdera planering och genomförd undervisning av enskilda moment på fritidshemmet

Att planera och genomföra undervisning i fritidshem

Som grund för examination ska du planera, genomföra och utvärdera två moment (se nedan). Planering, genomförande och utvärdering genomförs i dialog med handledaren dels för att handledaren ska fungera som ett stöd och dels för att handledaren ska vara insatt i dina uppgifter. Inför genomförandet av de två aktiviteterna är det bra om du övar genom att delta i och leda andra moment i skola och på fritidshem. Förutsättningarna för att kunna genomföra de två momenten blir bättre om du tar chansen att pröva och reflektera över att planera och genomföra undervisning inför dessa moment.

Deluppgift för den första perioden, vecka 12-13:

Samarbetsövning

Minst en samarbetsövning ska planeras, genomföras och utvärderas. Det är fritt att välja om aktiviteten ska ske på fritidshemmet eller i skolan. Aktiviteten ska stärka grupprelationer och förebygga mobbing. Aktiviteten ska ta avstamp i mänskliga rättigheter, barns rättigheter och jämlikhet samt ha sin utgångspunkt i de styrdokument som finns för verksamheten. Titta gärna i skolans likabehandlingsplan som också kan vara ett underlag i planeringen av aktiviteten.

Litteraturtips:

Smith, Charles A. (2009). *Leka tillsammans: 117 enkla värdegrundsövningar för yngre barn 3-8 år*. Varberg: Argument.

Wahlström, Gunilla O. (1993). *Gruppen som grogrund: en arbetsmetod som utvecklar*. (1. uppl.) Stockholm: Liber utbildning.

Kursmentorerna kommer att gå igenom uppgiften under vfu-introduktionen och ge förslag på aktiviteter som ni kan genomföra.

Deluppgift för den andra perioden, vecka 17-19:

Genomföra en matematisk och/eller skriftspråklig aktivitet

Under den andra vfu-perioden är det dags att planera, genomföra och utvärdera *minst en* matematisk eller språkstärkande aktivitet på fritidshemmet. Ett av fritidshemmets uppdrag är att stimulera elevers utveckling och lärande under tiden på fritidshemmet, på så vis bidrar

fritidshemmet till att eleverna får förutsättningar att lära det som står i fritidshemmets mål samt att de lättare når målen i skolan.

Syftet med denna uppgift är att ni ska använda de kunskaper ni fått om barns språkliga och matematiska lärande och omsätta detta till en aktivitet som stärker elevernas lärande.

Aktiviteten kan vara att baka, skriva berättelser, göra en tidning, leka någon lek, lösa ett matematiskt problem, göra ett äventyr med olika uppgifter m.m.

Skriv fram ett syfte och mål med aktiviteten. Beskriv hur du tänkt genomföra aktiviteten. Utvärderingen går lättare att göra om syfte och mål varit tydliga. Ni känner barngruppen nu så tänk också på om någon elev behöver något extra. Använd styrdokumentet i planeringen! Visa er planeringen för er handledare innan ni genomför aktiviteten för feedback. Efter aktiviteten ska ni diskutera den tillsammans med er handledare. Utifrån den diskussionen är det viktigt att ni reflekterar över ert eget genomförande och vad ni kan behöva tänka på att förändra till nästa gång ni genomför en liknande uppgift.

OBS! att uppgiften **måste** vara genomförd inför trepartssamtal via Skype (se nedan).

För att hämta inspiration kan ni läsa dessa artiklar.

<http://tidningenfritidspedagogik.se/har-skapas-3d-robotar/>

<http://forskolan.se/i-leken-sker-sprakutvecklingen/>

<http://tidningenfritidspedagogik.se/rum-med-mojligheter/>

<http://tidningenfritidspedagogik.se/tema/fokus-bra-snack/>

Stöd för genomförande av uppgiften TDLF, Tillämpade didaktiska lärarförmågor

I kursen Fritidspedagogik 1 gavs momenten Workshop kring pedagogisk planering samt Seminarium 1, Fritidsläraren planerar. Dessa moment ska ses som förberedande inför denna uppgift. I planering och genomförande av samarbetsövningen i den första vfu-perioden ska du använda dina kunskaper från dessa moment. Använd gärna den mall för planering som ni fick ta del av i Fritidspedagogik 1.

Inför den andra vfu-perioden ges en fördjupande workshop om planering i fritidshem med kursmentorerna Marie Karlsson och Sofia Ryberg. Workshopen bygger vidare på och fördjupar det innehåll om pedagogisk planering i fritidshem som introducerades i kursen fritidspedagogik 1. Momentet är en förberedelse inför den sista delen av denna uppgift.

Litteraturtips:

Pihlgren, Ann S. (2013). Fritidsläraren planerar, I A.S. Pihlgren (Red). *Fritidshemmets didaktik* (s. 121-140). Lund: Studentlitteratur.

Skolverket. (2010). *Utveckling pågår. Om kvalitetsarbete i fritidshem*. Skolverket

Skolverket. (2016). *LGR11, Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Skolverket

Skolverket. (2014). *Allmänna råd med kommentarer*. Skolverket.

Kriterier för bedömning

Mål	G	VG	U
planera undervisning på fritidshemmet av ett väl avgränsat område genom att använda aktuella styrdokument	Studenten planerar med stöd av handledaren ett väl avgränsat område på ett <i>fungerande sätt</i> genom att använda aktuella styrdokument.	Studenten planerar med stöd av handledaren ett väl avgränsat område på ett <i>systematiskt sätt</i> genom att använda aktuella styrdokument.	Studenten uppvisar ej G-nivå
genomföra undervisning inom ett väl avgränsat område	Studenten genomför undervisning inom ett väl avgränsat område på ett <i>fungerande sätt</i> .	Studenten genomför undervisning inom ett väl avgränsat område på ett <i>systematiskt sätt</i> .	Studenten uppvisar ej G-nivå
beakta styr-dokumentens värdegrund i planering och undervisningen	Studenten beaktar styrdokumentens värdegrund, avseende mänskliga rättigheter, barns rättigheter och jämlikhet i sin planering. Motiveringarna och argumentationen är <i>övergripande</i> . Studenten använder <i>målmedvetet</i> styrdokumentens värdegrund vid genomförande av undervisningen i ett väl avgränsat ämnesområde.	Studenten beaktar styrdokumentens värdegrund, avseende mänskliga rättigheter, barns rättigheter i sin planering. Motiveringarna och argumentationen är <i>välgrundade</i> . Studenten använder <i>systematiskt</i> styrdokumentens värdegrund vid genomförande av undervisningen i ett väl avgränsat ämnesområde.	Studenten uppvisar ej G-nivå
utvärdera planering och genomförd undervisning inom ett väl avgränsat område	Studenten utvärderar tillsammans med handledaren planering och genomförd undervisning inom ett väl avgränsat område. Studentens utvärdering är <i>beskrivande och tydlig</i> .	Studenten utvärderar tillsammans med handledaren planering och genomförd undervisning inom ett väl avgränsat område. Studentens utvärdering visar på <i>argumenterande och motiverande inslag</i> .	Studenten uppvisar ej G-nivå

Skype-samtal som underlag för bedömning av TDLF

Bedömningen av TDLF, Tillämpade didaktiska lärarförmågor kommer göras utifrån två olika underlag. Dels kommer handledarna att lämna in ett omdömesformulär (detta underlag omfattar även TSLF, Tillämpade sociala lärarförmågor), dels kommer ett trepartssamtal mellan studenten, handledaren och en campuslärare att genomföras via Skype.

Skype-samtalen genomförs under den sista vfu-veckan. I samtalet deltar du som student tillsammans med din handledare och någon av kursens campuslärare. Vid samtalet sitter du tillsammans med din handledare på vfu-skolan och ringer gemensamt upp din campuslärare (information om vilken campuslärare du ska kontakta ges på vfu-introduktionen [se schemat för 971G39] samt på Lisam).

I samtalet kommer du att få berätta om och reflektera över din planering och ditt genomförande av ovan beskrivna uppgifter (Samarbetsövning, Genomföra en matematisk och/eller språkstödande aktivitet), din handledare kommer också ges utrymme att ge kommentarer på din planering och ditt genomförande av dessa uppgifter. Inför samtalet bör både du och din handledare fundera igenom planering och genomförande av de båda uppgifterna med fokus på de didaktiska frågorna (vad, varför, hur, vem - se <http://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning/didaktik> för mer information). Det är också bra att förbereda sig genom att gå igenom kriterierna för provkoden TDLF.

Förberedelser inför Skype-samtal:

Inför trepartssamtalet ska du också skriva en självvärdering där du reflekterar över din utveckling i förhållande till kursens mål samt ditt läraruppdrag i fritidshem och skola. Du måste inför självvärderingen ha genomfört din matematisk och/eller skriftspråklig aktivitet. Självreflektionen ska innehålla:

- Vilka styrkor har du när du undervisar eleverna?
- Vilka områden i din undervisning behöver du utveckla vidare?
- Reflektera över någon av dina genomförda aktiviteter (matematisk eller skriftspråklig aktivitet) och ta upp sådant som du upplevde gick bra och något som du upplevde gick mindre bra.
- Relatera styrdokumentens värdegrund samt mänskliga rättigheter, barns rättigheter och jämlikhet till din genomförda undervisning.
- Avsluta självvärderingen genom att formulera frågor som du vill ta upp under trepartssamtalet.

Självvärderingen ska vara max 1 sida och förutom att du ska redogöra för den under trepartssamtalet ska du lämna in din text på Lisam senast två dagar innan ditt samtal.

Genomförande av Skype-samtal:

Du som student ansvarar för att det finns tillgång till Skype samt ett Skype-konto för att kunna genomföra samtalet. Vid den första vfu-perioden bör du stämma av med din handledare om vilka möjligheter det finns att använda Skype på skolan. Har skolan programmet och ett konto att ringa ifrån kan detta med fördel användas för att genomföra samtalet, i annat fall är det din uppgift som student att ordna med detta inför den andra vfu-perioden.

Länk för nerladdning av program samt information om Skype-konto: <http://www.skype.com/sv/>

Inför den andra vfu-perioden kommer du att kunna boka en tid för samtal (information om detta kommer på Lisam). Det är viktigt att du stämmer av tiden med din handledare så att den passar handledaren och verksamheten.

Vid genomförandet av samtalet är det bra om du och handledaren kan sätta er så avskilt som möjligt. Vid den avtalade tiden ringer du upp campusläraren (kontaktuppgifter till respektive lärare läggs upp på Lisam inför den andra vfu-perioden). Samtalet beräknas ta max 30 minuter.

Övriga uppgifter

Under vfu ska ni också genomföra ett antal övriga uppgifter som stöd eller grund för moment och examinationer i 971G39.

Brev för samtycke till intervju

Ni ska under er första vfu-period lämna ut ett brev till föräldrar och barn för att söka samtycke till intervju. OBS! till denna uppgift får ni stöd av Campuslärare (se information om SME3, fältarbete, Skriftlig uppgift gruppuppsats i studiehandledningen för 971G39).

Vfu-uppgift: Skriftspråkstimulerande aktiviteter och miljöer i fritidshem

Under den första vfu-perioden har ni till uppgift att göra observationer av skriftspråkstimulerande aktiviteter och miljöer i fritidshem. Ni ska fotografera 3 olika miljöer och/eller aktiviteter som på något sätt stimulerar skriftspråsutveckling. Detta är ingen datainsamling och bilderna kommer inte att visas utanför kursgruppen. Ni behöver därför inte be om samtycke för detta. Det är dock viktigt att ni frågar barnen om ni får fotografera deras lek OCH om pedagogerna vet om det finns barn som inte får vara med på fotografier, exempelvis för att de har skyddad identitet.¹ Var och en tar med sig bilderna till Läs- och skriv, Seminarium 2 där bilderna kommer att utgöra underlag för samtal om olika faktorer av betydelse för grundläggande läs- och skrivlärande. Uppgiften är också förberedande för den examinerande uppgiften SME1 i kursen 971G39.

Vfu-uppgift: Att dokumentera barns lek

Under den andra vfu-perioden har ni till uppgift att dokumentera barns lek genom att fotografera/eller skriftligt nedteckna 3 leksituationer varav minst en ska knyta an till användande av digitala verktyg/digitala arenor. Detta är ingen datainsamling och bilderna kommer inte att visas utanför kursgruppen. Ni behöver därför inte be om samtycke för detta. Det är dock viktigt att ni frågar barnen om ni får fotografera deras lek och om pedagogerna vet om det finns barn som inte får vara med på fotografier, exempelvis för att de har skyddad identitet.² De bilder tar var och en med till sig till sin arbetsgrupp (samma som för fältarbete). Där för ni en diskussion om bilderna/situationerna utifrån era erfarenheter på vfu och kurslitteraturen kring barns lek. Ni ska också fundera över er/pedagogens roll i leken. På vilka sätt påverkar ni/pedagogen leken? Hur skulle leken kunna fördjupas/vidareutvecklas/förändras/användas genom pedagogens aktiva deltagande/påverkan/undervisning? Ni väljer sedan ut en bild/situation från varje gruppmedlem. Dessa bilder utgör sedan stommen för en diskussion om barns lek under ett vfu-seminarium. Detta vfu-seminarium syftar till att ta tillvara era erfarenheter från vfu men även att ge er verktyg att diskutera relevanta frågor inför er enskilda inlämningsuppgift, SRE2. Ni kan med fördel knyta an till era observationer i denna uppgift.

För att hämta inspiration kan ni läsa dessa artiklar.

<http://tidningenfritidspedagogik.se/lekfulla-lador-lockar-till-larande/>

¹ Det går i undantagsfall bra att skriftligt nedteckna de skriftspråkstimulerande aktiviteterna och miljöerna så att ni kan beskriva den.

² Det går i undantagsfall bra att skriftligt nedteckna leksituationen så att ni kan beskriva den.

<http://lararnastidning.se/sla-vakt-om-leken/>

<http://forskolan.se/man-maste-trana-for-att-bli-bra/>

<http://tidningenfritidspedagogik.se/leken-ar-var-d-att-vakta/>

<http://tidningenfritidspedagogik.se/skapa-tid-och-rum-for-lek/>

Vfu-uppgift: Genomföra intervju med elever

Under den andra vfu-perioden genomför ni en intervju med barn (se information om SME3, fältarbete, Skriftlig uppgift gruppuppsats i studiehandledningen för 971G39).

Översikt - Att göra under vfu-perioderna

<i>Att göra under den första vfu-perioden</i>	<i>Att göra under den andra vfu-perioden</i>
- Genomför en samarbetsövning (en del i kursens examination TDLF) - Lämna ut samtyckesbrev inför genomförande av barnintervju (uppgift SME3 i kursen 971G39) - Dokumentera tre skriftspråkstimulerande aktiviteter och miljöer i fritidshem (uppgift SME1 i kursen 971G39)	- Genomför en matematisk och/eller en skriftspråklig aktivitet under v. 16 (en del i kursens examination TDLF) - Genomför en intervju med elever (uppgift SME3 i kursen 971G39) - Dokumentera barns lek (tre leksituationer) inför vfu-seminarium. - Skriva och lämna in en självreflektion inför Skype-samtal - Genomför Skype-samtal med kurslärare och handledare (underlag för bedömning av TDLF)